

फक्त शार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

उस्मानाबाद जिल्हा

१९९६-९७

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : उस्मानाबाद

1996 - 97

जिल्हा सांस्थिकी कार्यालय,
अर्थ व सांस्थिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
उस्मानाबाद.

रवि काळे/-

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : उस्मानाबाद

1996 - 97

अ नु क्र म णि का

वि ष य पृष्ठ क्रमांक

भाग - 1

1. दृष्टीक्षेपात जिल्हा उस्मानाबाद (सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)	1 ते	9
2. जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 ते	17

भाग - 2

3) जिल्हा सांख्यिकी गांधीवाडा	1 ते	214

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

1996 - 97

भाग - 2

अ लु क म णि का

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
	<u>क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या</u>	
1.1	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय क्षेत्रफळ	1
1.2	1951 पासून लोकसंख्येमधील दशवर्षिय फरक	2
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार गावांचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	6
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	8
1.5	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे काम करणारे व न करणारे घांची तहसिल निहाय संख्या	18
1.6	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील लोकसंख्येचे वर्गीकरण	12
1.7	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय अनु.जाती, अनु.जमाती व नवबौध्द घांची आकडेवारी.	14
1.8	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे भिंती, छपरे घासाठी वापरलेल्या साधन सासुग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण	16
1.9	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण नागरी कुटुंबाचे वर्गीकरण	17
1.10	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे घरे व त्यांचा वापर	19
	<u>हवामान</u>	
2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या	21
2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान	25
	<u>कृषि</u>	
3.1	तहसिल निहाय जमिनीचा वापर	26
3.2	तहसिल निहाय निरनिराळ्या पिकांसाठी क्षेत्र	28
3.3	सुस्थ पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	34
3.4	विविध साधनांनी ओलितासाठी असलेले तहसिल निहाय क्षेत्र	35
3.5	निरनिराळ्या पिकांसाठी ओलितांचे तहसिल निहाय क्षेत्र	36

क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
3.6अ	तहसिल निहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	40
3.6ब	तहसिल निहाय विद्युत पंप व हांत पंपाची माहिती	41
3.7	विहिरीरोरीज लक्षु पाटबंधा-घाची कामे	42
3.8	मध्यम व मोठ्या प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	44
3.9	1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार विहित धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ. ओलित जाली असलेल्या विहित धारण जमिनी आणि ओलित ओलित निव्वळ क्षेत्र व वहितांच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळानुसार वहित जमिनीची संख्या	49
3.10	1992 च्या पशु गणनेनुसार तहसिल निहाय कृषि विषयक अवजारे	53
3.11*	दुष्काळ, टंचाई सदृश्य परिस्थितीची तहसिल निहाय माहिती.	
3.12*	टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्या बाबतची माहिती.	
<u>पशुसंवर्धन, वने व मत्स्य व्यवसाय</u>		
4.1	1992 च्या पशु गणनेनुसार तहसिल निहाय पशुधन	54
4.2	तहसिल निहाय पशुवैधकीय संस्था	
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	63
4.4अ	तहसिल निहाय विविध पशुवैधकीय संस्थांचे कार्य	64
4.4ब	मान्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	65
4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	66
4.6	जिल्ह्यातील सुस्थ व गाँण वन उत्पादने	67
4.7	जिल्ह्यातील झुजल मत्स्य व्यवसाय	68
<u>उद्योग व विज</u>		
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	69
5.2	चालू कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	71
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण	73
5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	75
5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	76
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	78
5.7	कर्मचारी गणना जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या	79
5.8	निरनिराळ्या उद्योगांकरिता रोजगार	80
5.9	जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या	81
5.10	विजेचा वापर	83
5.11	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग	84

तरता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
5.12	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषि व बिगर कृषि) सर्वसाधारण पणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	86
5.13	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि आस्थापनांची संख्या	87
5.14	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	88
5.15	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि आणि बिगर कृषि आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र)	89
5.16	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगा-यांची संख्या	90
5.17अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांचे आकारमान गटानुसार संख्या	91
5.17ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	92
5.18अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार धारूक व किरकोळ व्यापारी स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	93
5.18ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार धारूक व किरकोळ आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	94
5.19अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सांख्यिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	95
5.19ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सांख्यिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	96
5.20अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून स्वकार्यरत एकत्र उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	97
5.20ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून स्वकार्यरत एकत्र आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	98
	<u>सहकार</u>	
6.1	जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या संस्था	99
6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती.	100

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
6.3	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	101
6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळी सहकारी बँकाचे कार्य	102
6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	103
6.6*	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	
6.7*	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी (लॅम्स) संस्थांचे कार्य	
6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली कर्जे	106
6.9*	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	
6.10*	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी सहकारी संस्थांनी दिलेली कर्जे	
6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पतसंस्थांचे कार्य	107
6.12	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	108
6.13	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	111
6.14	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य	112
6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रीत बाजारपेठांची माहिती	114
6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	122
वैधकीय आरोग्य सेवा		
7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधकीय सुविधांची तहसिल निहाय माहिती	123
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या	125
7.3	जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	126
7.4	जिल्ह्यातील माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	127
7.5	जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या	128
शिक्षण		
8.1	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय साक्षरता	129
8.2	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या	130
8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्थर निहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	131
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती.	133
8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत याबाबतची माहिती	135
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	136
8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय) व तांत्रिक शाळा आठवी ते बारावी	138
8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	139
8.9	शिक्षकांकरीता प्रशिक्षण संस्था	140

तरता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
	परिवहन व दळणवळण	
9.1अ	जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी	141
9.1ब	जिल्ह्यातील रेल्वे स्थानकांची तहसिल निहाय यादी	142
9.2	प्रकार व पृष्ठ भागानुसार स्त्र्यांची लांबी	143
9.3	जिल्ह्यातील वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	145
9.4	महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक अकडेवारी	146
9.5	महत्वाच्या स्त्र्यावरील वाहतूक गणना	147
9.6	जिल्ह्यातील पोस्ट, तार घरे, दुधवनी सेवा व दूरदर्शन संघ घांघी अकडेवारी	153
	स्थानिक संस्था	
10.1	स्थानिक संस्थेचे उत्पन्न व खर्च	151
10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	152
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	155
10.4	नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	157
	नियोजन विषयक माहिती	
11.1	विविध विकास शिषांशालील सातलेला योजनांतर्गत खर्च	159
11.2	योजनांशालील महत्वाची भौतिक साधने	161
11.3	रोजगार हमी योजना	169
11.4	रोजगार हमी योजनेशाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च	170
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना	171
11.6	संकीर्ण अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याशालील क्षेत्र	172
11.7	सासाधणीक सतांचे वाटप	173
11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	174
11.9	जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती	175
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती	176
11.11*	एकात्मिक आदिवासीविकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतूद खर्च	
11.12	विस कलमी कार्यक्रम	177
11.13	विशेष घटक योजना	178
11.14अ	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	179
11.14ब	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	180
11.14क	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद मतदार संघ)	181
	किंमती व निर्देशांक	
12.1	निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	182
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी	184

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
12.3	सोलापूर केंद्रांचे कामगारांचे ग्राहक किंमती निर्देशांक	190
	<u>न्याय, पोलिस व कारागृहे</u>	
13.1	जिल्ह्यातील पोलिस दलांची एकूण संख्या	191
13.2	गुन्ह्यासंबंधी अकडेवारी	192
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	194
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांची वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	195
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	196
	<u>बँका, संपुक्त भांडवली संस्था व विमा</u>	
14.1	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या व त्यांच्या ठेवी व कर्जे	197
14.2	संपुक्त भांडवली संस्था	198
14.3	उत्तरविलेल्या विमा पत्राची संख्या व विम्याची रक्कम	198
	<u>संकीर्ण</u>	
15.1	चित्रपट गृहां विषयी अकडेवारी	199
15.2	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प बचतीची रक्कम	200
15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमिन महसूल	201
15.4	छापखाने, छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे-निघत कालीके	202
15.5	स्वस्त धान्य दुकानाला पुरविलेले तांदुळ, गहू, साखर	204
15.6	मागणी व वसूल केलेले धान्य	204
15.7	1997 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा निवडणूक घासंबंधी अकडेवारी	205
15.8	अधिकारी व प्रवासी घांच्यासाठी असलेल्या बंगल्यांची तहसिल निहाय यादी	207
15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल	209

टिप: * = तक्त्यामधील माहिती निरंक आहे.

11611

रवि काळे/-